

Bilag 4.

NATIONALMUSEET.

*København, d. 5. Februar 1927.**Til Undervisningsministeriet.*

Paa given Foranledning undlader jeg ikke herved at fremsætte en Række Udtalelser om Løsningen af Museumsspørgsmaalet udfra Prinsens Palæ som Centralpunkt.

Skal Prinsens Palæ bevares som Centralbygning for Museets kommende Hjem — og herom er der efter Kastelsplanens Stranding Enighed indenfor Museet — vil en Anbringelse af alle Museets 6 Samlinger i et sambørende Komplex alene kunne naas ved Erhvervelse af de tilstødende Ejendomme. Saavel af finansielle Grunde som af Hensyn til det odiøse i at nedrive brugelige Bygninger mener Ministeriet jo imidlertid at maatte afstaa herfra, og den logiske Konsekvens heraf maa da blive, at Samlingerne deles og placeres dels i Palæet, dels paa de til Raadighed værende Statsgrunde i dets Nærhed.

Spørgsmaalet bliver da først, efter hvilke Linier Delingen skal foretages, idet der foreløbig gaas ud fra, at Museet ikke deles stærkere end Forholdene kræver det, altsaa i to Dele. Som allerede tidligere udtalt falder det mest rationelle Skel mellem de tre danske Samlinger paa den ene, Etnografisk Samling paa den anden Side, saaledes at de to Smaasamlinger, Antiksamlingen og Møntsamlingen følger de danske Samlinger. Det vilde være naturligt at installere disse i det udvidede Prinsens Palæ, men de 9—10 000 m² Gulvareal, de behøver, kan praktisk talt ikke skaffes til Veje her, i hvert Fald ikke uden at nedrive Stormgadehusene, indføre en Tagetage mod Haven og inddrage Ejendommene Nr. 17—19 i Museet, en Løsning der i alle Maader maa anses for lidet heldig. Og hertil kommer endda yderligere, at en af de nationale Samlinger nemlig Folkemuseet delvis vilde faa daarligere Kaar. Det maa nemlig ikke glemmes, at Vanskelighederne ved at løse Museumsspørgsmaalet ikke blot skyldes de store Arealer, Samlingerne kræver og maa kræve, men ogsaa har sin Rod i, at Folkemuseet delvis har et fra de andre væsensforskelligt Indhold. Medens Bestanden i de øvrige Samlinger trods al indbyrdes Forskel forsaavidt er homogen, som den udgøres af enkelte Genstande, bestaar en ikke ubetydelig Del af Folkemuseets Samlinger af Rum, nemlig gamle Bonde- og Købstadsstuer med Paneler, Døre og Vinduer. Det siger sig selv, at disse stiller saadanne afvigende Krav til Etagehøjde, Vinduesforhold o. l., at de i hvert Fald for Bondestuernes Vedkommende ikke lader sig opfylde i et saa regulært og arkitektonisk bundet Hus, som de andre Samlinger kræver.

Altsaa i Prinsens Palæ vil de nationale Samlinger ikke kunne være. Derimod var det vistnok ikke umuligt at skaffe Plads til dem paa Materialgaarden, hvis denne i sin Helhed overgik til Museet. Den offentlige Mening vilde imidlertid utvivlsomt protestere kraftig mod, at netop disse Samlinger, der har haft deres Hjem i Palæet trekvart Aarhundrede, flyttes til Materialgaarden. Dette er naturligvis kun et Følelsesmoment, mod hvilket der kunde opstilles meget vægtige Modgrunde (Muligheden for at skaffe den vigtigste af alle Samlingerne, den forhistoriske, en fuldstændig moderne Bygning o. s. v.). Men Erfaringen fra Kastellet har nok vist, at Følelsesmomentet nu engang ikke bør undervurderes.

Men hvor skal Delingen da lægges? Var dette Spørgsmaal blevet stillet for en halv Snes Aar siden, da Museet administrativt var tvedelt, er jeg ikke i Tvivl om Svaret. Det var sikkert gaaet ud paa, at den gamle 1. Afdeling (den forhistoriske Samling, Etnografisk Samling og Antiksamlingen) samt vistnok ogsaa